

Sygn. akt III CSK 69/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa M. F.
przeciwko „T.” sp. z o.o. w upadłości układowej w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 14 września 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka M. F. domagała się zasądzenia od pozwanej „T.” sp. z o.o. w K. (obecnie w upadłości układowej) kwoty 100.000 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią męża H. F., która nastąpiła w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność pozwanej.

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w K. uwzględnił powództwo częściowo, zasądzając od pozwanej Spółki na rzecz powódki kwotę 60.000 złotych z ustawowymi odsetkami i orzekł o kosztach postępowania.

Wyrokiem z dnia 14 września 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację strony pozwanej.

W skardze kasacyjnej pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem pozwanego, w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytania:

1. czy pisemna decyzja (zgoda) pacjenta może być zastępowana jego zgodą ustną lub jakąś formą zgody dorozumianej, w tym w sytuacjach, w których stan zdrowia pacjenta wymaga pilnego wykonania operacji, a pacjent waha się lub oczekuje na radę innych osób mu bliskich;

2. w jaki sposób należy postąpić, gdy pacjent nie wyraża zgody, odmawia też podpisania oświadczenia o sprzeciwie na udzielenie mu świadczenia, a z przyczyn medycznych konieczne jest niezwłoczne udzielenie mu świadczenia w postaci zabiegu operacyjnego lub innej ryzykownej procedury medycznej.

Ponadto, w ocenie pozwanego skarga jest oczywiście uzasadniona, o czym mają świadczyć wykazane w skardze naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego przez Sąd drugiej instancji, „a w szczególności” naruszenia przepisów art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 176 Konstytucji RP oraz art. 382 k.p.c. w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.; z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, nie publ.). Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżący nie wykazał powyższych okoliczności.

Przede wszystkim skarżący nie przedstawił żadnego wywodu prawnego wskazującego na istotność zagadnienia prawnego, poprzestając na samym jego sformułowaniu. Ponadto podstawą rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego nie było stwierdzenie, że pisemna decyzja pacjenta może być zastępowana jego zgodą ustną albo dorozumianą, lecz ustalenie, iż nie było żadnych problemów z uzyskaniem zgody zmarłego na operację, przy czym zgoda ta została najpierw udzielona ustnie, a następnie – jeszcze przed operacją - pisemnie. Wątpliwości prawne skarżącego odnoszą się do stanu faktycznego odmiennego niż ustalony w sprawie, w związku z czym Sąd odwoławczy w ogóle się do nich nie odnosił. Mają zatem jedynie charakter potencjalny, i mogłyby nabrać znaczenia w sprawie tylko wtedy, gdyby skarżący zdołał doprowadzić do podważenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a zarazem Sąd wyraziłby stanowisko niekorzystne dla

pozwanego. Jest charakterystyczne, że przedstawione zagadnienia niejako znoszą się wzajemnie, gdyż pierwsze z nich dotyczy sytuacji, w której pacjent udzielił zgody, a drugie – odmowy zgody. Hipotetyczny charakter wątpliwości prawnych nie pozwala uznać, że chodzi tu o istotne zagadnienie prawne, które „wystąpiły w sprawie”. Tym bardziej, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i nawet w razie powodzenia zarzutów naruszenia przepisów postępowania zmierzających do podważenia tych ustaleń, nie miałby podstaw do rozstrzygnięcia zagadnienia bazującego na ustaleniach odmiennych, dotyczącego kwestii materialnoprawnych, w których Sąd odwoławczy nie zajął stanowiska.

Skarżący nie wykazał też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.). Zbiorcze wskazanie na liczne naruszenia podniesione w ramach podstaw kasacyjnych wraz z egzemplifikacją sprowadzającą się do przywołania trzech spośród tych podstaw, nie jest wystarczające. Ponadto, w odniesieniu do żadnego z tych zarzutów nie można mówić o oczywistej zasadności. Niemal wszystkie zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego zasadzają się bezpośrednio albo pośrednio na zakwestionowaniu wiążącego Sąd Najwyższy ustalenia faktycznego co do udzielenia przez zmarłego zgody na operację bezpośrednio po uzyskaniu informacji o jej niezbędności i już z tego względu nie mogą być uznane za oczywiście zasadne. O oczywistym naruszeniu nie można też mówić w odniesieniu do zarzutów naruszenia przepisów postępowania, zwłaszcza że Sąd Apelacyjny zaakceptował ustalenia faktyczne i oceny prawne Sądu pierwszej instancji, a skarżący nie wskazuje, jakie konkretnie zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane przez Sąd odwoławczy. Wbrew zarzutom skarżącego Sąd odwoławczy

nie poprzestał na ogólnym, zbiorczym uznaniu tych zarzutów za bezzasadne, lecz ustosunkował się do nich, identyfikując i rozważając kluczowe zagadnienia. W szczególności odniósł się do zarzutu dotyczącego legalności dopuszczenia przez Sąd pierwszej instancji dowodu z dokumentu z zeznań A. M. złożonych w postępowaniu karnym, zwracając uwagę, że nastąpiło to za zgodą obu stron.

Z powyższych względów, uwzględniając że w sprawie nie wystąpiły przesłanki nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.